

Нешто не е во ред?

Библиотека
огнови
книга 8
октомври 2012

АНТОЛОГ, Скопје
(прво издание)

Главен и одговорен уредник
Жарко Кујунџиски

Наслов на оригиналот
Tatjana Gromača, *Nešto nije u redu?*

© Tatjana Gromača Vadanjel
© of the translation: S. Fischer Foundation
by order of TRADUKI

Сите права се задржани

Ликовно–графичко обликување
antolog@gmail.com

Корица
Ана Андроска

Printed in Republic of Macedonia

CIP – Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека
„Св. Климент Охридски“, Скопје

821. 163. 42-1

ГРОМАЧА, Татјана

Нешто не е во ред? / Татјана Громача ; превод од
хрватски јазик Никола Маџиров. – Скопје : Антолог,
2012. – 96 стр. ; 10 см – (Библиотека Огнови ;
кн. 8)

Превод на делото: *Nešto nije u redu?* / Tatjana
Gromača

ISBN 978-608-4507-73-4

I. Gromača, Tatjana види Громача, Татјана

COBISS.MK-ID 92316938

Нешто не е во ред?

ТАТЈАНА ГРОМАЧА

превод од хрватски
Никола Маџиров

Антилоп

Како мислиш да живееш понатаму

ЗАБРАНЕТО Е ДА СЕ ЗБОРУВА СО ВОЗАЧОТ

Сретнав девојка.

Можеби имаше околу дваесет.

Слаба.

Возев,

како да траеше тоа со часови.

Непрегледни полиња сончогледи

кои немаа намера да запрат.

Нејзините жолти влажни очи.

Навистина се чинеше дека има жолти очи.

Не зборуваше.

Си реков себеси:

– Сигурно го сонувам ова.

Сите овие сончогледи што не запираат до небото,
тоа не постои.

Ова сум го видел само во некоја ТВ-емисија
за еден мрднат тип кој си го отсече увото.

Слабата проговори.

Овде ќе излезам.

Си помислив би можел да ја бакнам.

Ја испружив раката за да ја повлечам кон себе,
но тогаш некако не можев,

па направив едно движење со испружената рака,
некакво смешно мавтање.

Глупчо, која е пак таа женска

за да ѝ мавташ,

си зборував набљудувајќи го нејзиниот одраз

како миг подоцна

се смалува врз стаклото од ретровизорот

и тоне во морето сончогледи.

НАЈВАЖНО Е ДА СЕ ОСТАНЕ МИРЕН

Додека одев по улицата
видов еден тип како излегува од автомобилот
со револвер во раката.
Ѓо стави во џебот на тренерката.
Токму во тој миг
сфати дека го гледам.
Ме погледна пакосно,
демек: *и тебе ќе те убијам кучко.*
Брзо го тргнав погледот.
Ќе се преправам дека видов букет цвеќе,
а не вистински пиштол.
Најважно е да се остане мирен.

Следниот миг ми беше сеедно.
Чекав куршумот да долета до мојот грб.
Чиниш нешто ме гребе,
а тој само ќе ме почеша.
Ја гледав месечината горе на небото.
Беше полна.
Ова е сосем О.К. време за умирање.
Баш некако се чувствував како да сум раскрстила
со сè во мојот живот.
Онака смирена, искапена и со измиени заби,
пред спиење.

Луѓето изнесуваа телевизори и стар мебел пред
зградата.
Тоа беше вистинска инвазија на испотени типови
во поткошули и влечки
кои молчејќи врз тревникот го истоваруваат
сето 'рѓосано поцинкувано железо, хромиран
алуминиум
и друго.

Изгледаше

како и тие да имаат расчистено со своите животи.
Уште само да го фрлат ѓубрето од становите
па типот со револвер во тренерката може да дојде
и да ги изрешета сите по ред.

Веројатно фраерот имаше испратено соопштенија
до куќните совети

Убивам по домовите.

*Пред смртта задолжително да се исчистат
становите од стариот мебел.*

Таму одзади,

кај вториот блок облакодери,
дечиштата си играат криенка.

И не насетуваат дека зад мене
оди чичко со пукало во гаќите.

Која ти е подобра – Мартина или Мирела?

Ја праша малечката другата малечка
додека трчаа да се скријат.

Не чув што таа ѝ одговори.

МУ СЕ ЧУДАМ НА СЕТО ТОА

Синоќа кога излегов со момците на пиво
стариот пак почна да сере
дека цела година не сум дал испит,
дека живеам како пијана стока,
паразит и свиња.

Старата замина за Грац по лапачка
и беше јасно оти стариот е нервозен
бидејќи за ручек немаше ништо за сркање.

Чудно е како останав смирен,
демек фактички се согласувам со ова
и уште можам и писмено сè да потврдам,
со своерачен потпис.

Можеби е така зашто самиот си влегов во филм
демек мојот стар е турбо бед тип
а јас сум ти чесен тип до јајца
кој фино фраерски му треснува една под окото
и две над него.

Додека се клати, пена му бликнува од устата
а потоа паѓа полека
како на забавените снимки,
врз нашиот син линолеум во ходникот.

Верувам дека тоа не е крај на филмот
и дека од ова може да излезе добар хорор,
но тогаш стариот драматично ме запраша
како јас мислам да живеам понатаму
и филмот заврши.

Не знам од каде тоа кај мене,
но додека се наведнував и се обував
само реков

Гледаш, така убаво:

ја обуваш левата патика,

ја обуваш десната патика,

ја отвораш вратата

и излегуваш надвор.

Потоа, кога сестра ми тоа им го раскажуваше на
другарките
на кафе кај Брзиот
сфатив според нивните погледи,
додека во ќошот го растурав флиперот,
дека излегов поголем фраер
отколку фактички да го бев нокаутирал.

ВНАТРЕ

„душата е кока-кола во која
телото плови“ Д. Албахари

Немам проблеми.
Мислам, сè некако си тече
здравје, работа, што знам.
Дури и љубовта, ако навлегуваме во оние,
хороскопски означувања.
Но, по извесно време
внатре, во градите, почнувам да го чувствувам
оној одвратен притисок,
она стискање одозгора,
чиниш некој во сонот ми спуштил
тежок камен за скиселување зелки.

Јасно чувствувам, мојата душа е главица зелка
и каменот ја стиска
да згине
да збудали
од сопствената киселост.

Ова не може да помине без проклетиот дожд,
маглата
и сивите зградишта
во кои влегуваат луѓето со бездушни погледи
и со одмерени, хируршки движења
на скротувачи на лавови,
од своите блескави чанти, актовки, ранци вадат
големи кожени камшици.

Треба добро да се изнатепеат плочките во бањата,
регалот со витрините, со лажниот порцелан и
кристал,
лустерите, креветите, мијалникот, сидните чинии
и таписериите.
Треба да се истребат сите овие гниди
и да се отворат решетките за животното
кое мора
да излезе.

ПОГРЕБОТ БЕШЕ ПРЕКРАСЕН

Зборува мојата мајка
и седнува на скалите.
Притоа ги подава нозете кон нас, нејзините деца
да ѝ ги собуеме чизмите.
Таа има голем стомак
кој ѝ пречи при наведнувањето
и целата трепери
оти ѝ се оди по нужда.

Кога вели *погребот беше прекрасен*
тогаш тоа значи
дека според неа
има многу погребни
кои не се којзнае што.
Кои поминале незабележително.

Ќ завидувам. Таа не се плаши од смртта.
Ноздрите правилно ѝ се шират и собираат
додека смело чекори во погребната поворка
и бара низ џебот од својот зимски капут
хартиени шамичиња
специјално подготвени
за оваа пригода.
За овој прекрасен погреб.

ТИПОТ ШТО НИ Е ОДВРАТЕН

Типот што ни е одвратен
оди по улицата.

Црна шамија на главата,
гусарска преврска
и очила за сонце.

Кожени панталони и газови што се нишаат,
бутови чија превласт се менува
во правилни интервали.

Ѓо гледаме и велиме
ене го оној одвратен тип.

Ништо не ни има сторено.
Не знаеме ништо за него.
Не можеме да го објасниме тоа.
Едноставно,
типот е одвратен.

ОГАН ВО НОЌТА

Ете како ни минува ноќта:
ти седиш врз пикник-столот на расклопување
со крупен цветен дезен
со портокалова боја
во кој се оптегнуваме
замислувајќи дека е фотелја.

Повремено, кога ја поткреваш главата од книгата,
изрекуваш реченици како
огнот е хемиски процес на горење
или *пожарот се гаси со придушвање или оладување.*

Тоа е сè
оти поради природата на твојата работа
мораш да го положиш противпожарниот испит.

Јас седам врз радијаторот крај прозорецот
и зјапам во светлата на мостот.
Капки вода што летаат
секогаш штом ќе профучи автомобил.
Нешто како повремен водоскок
или прскалка во паркот
во кој нема веќе
ниту педери
ниту ноќни шетачи на кучиња.

Во нашиот кварт
жените веќе не ги сушат алиштата на балконите.
Во нашата зграда
штотуку почнаа да греат.

Уште само неколку дена
и времето ќе се помрдне.
Уште само неколку реченици
и ќе си легнеме в кревет.

ЗАД СТАКЛОТО

Денот е убав и ти излегуваш од фризерскиот салон
свежо истрижена.

Те зафати еден од оние
постсиндроми
кога човек не може 100% да си гарантира
дека одењето на фризер
било мудра одлука.

Доцно попладне е
и населбата е полна млади мајки
кои туркајќи ги количките со мали бебиња
си разменуваат совети за хранењето
и редовното варење.

Пресекуваш низ паркот меѓу блоковите згради.
Можеби подоцна ќе влезеш во оној дуќан „Бонбониера“
и од госпогите во розови работни облеку
што мирисаат на бонбони и чоколадни пралини
ќе побараш стапче од марципан.

Сега застануваш покрај едно комбе
во чиј ретровизор сакаш
да си ја видиш фризура
и кога веќе си го припила лицето до страничното
стакло
твојот поглед се среќава
со погледот на некој човек
кој седи внатре
и те гледа онаква каква што си во тој миг:
личност што не знае што точно работи
ниту што ќе биде следното што ќе го стори.